

POSTANOWIENIE

Dnia 22 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku A. Z.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w P.
z udziałem zainteresowanego G. W.
o podleganie ubezpieczeniu społecznemu,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 22 września 2016 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawczynie od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 22 kwietnia 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 22 kwietnia 2015 r., III AUa (...), Sąd Apelacyjny w (...), w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w P. o podleganie ubezpieczeniu społecznemu, przy udziale zainteresowanego G.W., oddalił apelację wnioskodawczynie A. Z. od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 27 maja 2014 r., którym oddalono odwołanie wnioskodawczynie od decyzji organu rentowego z dnia 28 października 2013 r., stwierdzającej, że wnioskodawczynie jako pracownik u płatnika składek G. W. nie podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 25 marca 2013 r. W ocenie Sądu drugiej instancji, mimo zgłoszenia wnioskodawczynie do ubezpieczeń społecznych przez płatnika składek, wobec ustalenia pozorności zawartej umowy o pracę nie może ona stanowić podstawy do zgłoszenia do

ubezpieczeń społecznych. Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji jak i ich prawną ocenę, według której wyłącznym celem ustalenia wysokiego wynagrodzenia wnioskodawczynie (w kwocie 4.000 zł miesięcznie za ½ etatu), było zapewnienie jej w przyszłości wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego związanych z macierzyństwem, wobec krótkiego okresu zatrudnienia wnioskodawczynie - od dnia 25 marca do 17 kwietnia 2013 r. - oraz świadomości, że jest ona w drugim miesiącu ciąży.

Od powyższego wyroku pełnomocnik wnioskodawczynie wniósł skargę kasacyjną zaskarżając go w całości i zarzucając naruszenie prawa materialnego – art. 83 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p., polegające na przyjęciu, że „oświadczenie stron w przedmiocie zawarcia umowy o pracę było złożone dla pozorów, i zamiarem stron nie było faktyczne jej wykonywanie, co w konsekwencji z uwagi na dokonanie tej czynności dla pozorów nie może wywoływać skutków prawnych w zakresie kreowania tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym”, art. 22 k.p., polegające na przyjęciu, że „oceniany stosunek prawny nie wykazywał cech stosunku pracy i nie może być uznany za stosunek pracy, gdyż w firmie zainteresowanego nie było potrzeby zatrudniania pracownika a wysokość wynagrodzenia nie była adekwatna do ilości i jakości pracy”, oraz przepisów postępowania - art. 233 § 1 k.p.c. i art. 328 § 2 k.p.c. - poprzez przyjęcie przez sąd drugiej instancji „błędnej, jednostronnej oceny materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowej sprawie, a sprowadzającej się w konsekwencji do przyjęcia, że dokumenty przedłożone przez odwołującą, z których wynika, że zostały przez nią sporządzone w trakcie zatrudnienia, nie odpowiadają rzeczywistości”, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku jak i wyroku Sądu pierwszej instancji w całości i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez zmianę zaskarżonej decyzji i stwierdzenie, że wnioskodawczynie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 25 marca 2013 r. wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania, w tym kosztach zastępstwa procesowego.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano, że skarga jest oczywiście uzasadniona „wobec rażących naruszeń przez Sąd

Apelacyjny w (...) przepisów postępowania i przepisów prawa materialnego". W ocenie pełnomocnika wnioskodawczynie zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty narusza przepisy prawa materialnego - art. 83 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p., oraz art. 233 § 1 k.p.c. i art. 328 § 2 k.p.c. - poprzez przyjęcie przez sąd drugiej instancji błędnej, jednostronnej oceny materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowej sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie ma uzasadnienia.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

- 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
- 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
- 3) zachodzi nieważność postępowania lub
- 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Jeśli wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazuje na oczywistą zasadność skargi (tak jak w ocenianej sprawie), to w jego uzasadnieniu powinny się znaleźć odpowiednie wywody potwierdzające tę okoliczność. Skarga jest bowiem oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurystycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437). Tymczasem uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w istocie zmierza jedynie do podważenia poczynionych w sprawie ustaleń, stanowiących podstawę rozstrzygnięcia, którym orzeczono o pozorności zawartej przez wnioskodawczynie umowy o pracę, uznając, że jej celem było zapewnienie wnioskodawczynie w przyszłości wysokich świadczeń z ubezpieczenia

społecznego związanych z macierzyństwem. Należy także przypomnieć, że w orzecznictwie przyjęto, że ustalenia wysokiego w okolicznościach sprawy - nadmiernego wynagrodzenia pracownika - może być - w zakresie prawa ubezpieczeń społecznych - ocenione jako dokonane z zamiarem nadużycia prawa do świadczeń (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2005 r., II UK 16/05 (OSNP 2006 nr 11-12, poz.191).

Ponadto, wobec powołanego w skardze kasacyjnej naruszenia art. 233 k.p.c., trzeba przypomnieć, że zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Oznacza to jednoznaczne określenie funkcji Sądu Najwyższego jako sądu prawa, który rozpoznając skargę kasacyjną w granicach jej podstaw, jest związany z mocą art. 398¹³ § 2 k.p.c. ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Wyłączenie w art. 398³ § 3 k.p.c. z podstaw skargi kasacyjnej zarzutów dotyczących oceny dowodów pozbawia skarżącego możliwości powoływania się na zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów wskazany w art. 233 k.p.c. W tej części skarga kasacyjna wnioskodawcy nie została więc oparta na ustawowej podstawie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2006 r., II CSK 136/05, niepublikowany).

Tym się kierując, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.